

การป้องกันโรคและศัตรูของต้นยาง

การบำรุงรักษาสวน โดย นายรัตน์ เพชรจันทร์

ต้นยางเป็นไม้ยืนต้น สามารถให้น้ำยางแก่เจ้าของสวนยางได้เป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๓๐ ปี แต่ถ้าไม่บำรุงรักษาต้นยางให้เจริญเติบโตแข็งแรงเต็มที่เสียตั้งแต่อายุน้อย ๆ แล้ว ต้นยางจะกลายเป็นต้นยางที่แคระแกร็นหรือพิการ ไม่สามารถให้น้ำยางได้เต็มที่ น้ำยางที่เจ้าของสวนยางควรจะได้รับ จะได้น้อยกว่าที่ควรได้ไปตลอดกาล นอกจากนั้น แทนที่ต้นยางจะโตได้ขนาดกรีดเมื่ออายุ ๕ หรือ ๖ ปีบริบูรณ์ จะต้องขยายเวลาออกไปเป็นปีที่ ๘-๙ หรือกว่านั้น จึงจะกรีดได้ ฉะนั้น การบำรุงรักษาสวนยางในระยะแรกจึงเป็นงานที่สำคัญยิ่ง และเมื่อต้นโตได้ขนาดกรีดแล้ว ถ้าบำรุงรักษาดีก็จะได้น้ำยางมากอยู่เสมอ ในการบำรุงรักษานั้นมีข้อที่ควรปฏิบัติ คือ

- (๑) การปราบวัชพืช
- (๒) การให้น้ำ
- (๓) การตัดแต่งต้น
- (๔) การคัดเลือกต้นเลวออก
- (๕) การป้องกันดินถูกชะล้าง
- (๖) การป้องกันและกำจัดโรคและศัตรูพืชของต้นยาง ซึ่งจะได้อธิบายเป็นข้อ ๆ พอเป็นสังเขปดังต่อไปนี้

การปราบวัชพืช

ต้นยางอ่อนที่ปลูกในสวนจะเจริญได้รวดเร็วเต็มที่ จะต้องมีพืชอื่นมารบกวนหรือแย่งอาหาร ฉะนั้น จะต้องระวังรักษาอย่าให้วัชพืช หรือพืชคลุมขึ้นรบกวนต้นยางในรัศมีอย่างน้อย ๑ เมตรจากโคนต้นยางเป็นอันขาด การบำรุงรักษาต้นยางจะได้ผลดียิ่งขึ้น ถ้าปราบวัชพืชที่ไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ ในสวนนั้นออกเสียให้หมด เช่น หญ้าคา ซึ่งนับว่าเป็นศัตรูสำคัญสำหรับต้นยางและพืชทุกชนิด จะต้องกำจัดให้หมดสิ้นไป ส่วนวัชพืชอื่น ถ้าไม่สามารถกำจัดให้หมดไปได้จะต้องหาตัดด้วยมีดหวดให้ต่ำอยู่เสมอ อย่าให้สูงจากพื้นดินเกินกว่า ๕๐ เซนติเมตร วิธีที่ดีที่สุด ควรปราบวัชพืชทุกชนิดเสียให้หมด ถ้าใช้ยากำจัดวัชพืช วัชพืชจะไม่ขึ้นไปหลายเดือน เป็นวิธีปราบที่ถูกต้องกว่าค่าจ้างแรงงานมาก แล้วปลูกพืชคลุมตระกูลถั่วแทน คือ ต้นถั่ว เช่น ไทรชีมา เปอลาเรีย และคาโลโปโกเนียม ฯลฯ ซึ่งเป็นไม้เลื้อยคลุมดินไว้ พืชคลุมดังกล่าวนี้ จะช่วยคลุมดิน รักษาความชื้นไว้ และตัวมันเองยังสามารถเพิ่มอาหารธาตุต่าง ๆ ให้ด้วย หญ้าและวัชพืชที่พยายามจะงอกหรือแทงยอดขึ้นมา จะถูกพืชคลุมตระกูลถั่ว ดังกล่าวนั้นพันจุดลงมาเจริญงอกงามต่อไปไม่ได้ เนื่องจากพืชคลุม ๓ ชนิดข้างต้นมีอายุไม่เท่ากัน ความเจริญเติบโตก็ไม่เท่ากัน ควรจะใช้ปลูกให้ขึ้นปนกันไป จะได้ช่วยซึ่งกันและกัน ช่วยให้อายุยาวออกไปอีก ส่วนผสมถั่วมีทั้ง ๓ อย่างหรือมีเพียง ๒ อย่างควรใช้ดังนี้

ชนิดพืชคลุมวัชพืช	อัตราส่วนผสม		
	แบบที่ ๑	แบบที่ ๒	แบบที่ ๓
เซ็นโทรชีมา	๔ ส่วน	๑ ส่วน	๔ ส่วน
เปอลาเรีย	๑ ส่วน	-	๑ ส่วน
คาโลโปโกเนียม	๕ ส่วน	๑ ส่วน	-

เนื่องจากเมล็ดพืชคลุมเหล่านี้มีเปลือกนอกแข็งมาก เพื่อช่วยให้งอกง่ายเข้า ให้ใช้น้ำร้อนที่เดือดแล้ว ๒ ส่วน กับน้ำเย็น ๑ ส่วนผสมกัน แชเมล็ดไว้ประมาณ ๑๒ ชั่วโมง หรือ ๑ คืน แล้วจึงนำไปปลูก ขณะที่ต้นยางยังเล็กไม่เกิน ๓-๑/๒ ปี แทนที่จะปลูกพืชคลุมดินกลับปลูกพืชแซม เช่น ถั่วลิสง สับปะรด ตะไคร้ ผัก ฯลฯ ที่ได้รับผลเร็ว เป็นการหารายได้ระหว่างที่ต้นยางยังเล็กก็ได้ แต่ต้องระวังอย่าให้พืชแซมอยู่ใกล้ต้นยาง จะต้องอยู่ห่างจากแถวต้นยาง ๑.๕ เมตร เป็นอย่างน้อย

ถ้าเห็นว่าฝนตกไม่ใคร่จะแน่นอน เมื่อเมล็ดงอกแล้วฝนไม่ตก เมล็ดที่งอกจะตายเสียหมด จะแชเมล็ดในน้ำร้อนเพียงครั้งเดียว แล้วเอาผสมกับกับเมล็ดที่ยังไม่ได้แชอีกครึ่งหนึ่งก็ได้ เมล็ดที่งอกแล้วถ้าตายก็ยังมิเมล็ดที่งอกซ้ำเหลืออยู่อีก การปลูกควรใช้วิธีฝังไว้ดิน ๆ เป็นหย่อม ๆ ละ ๓-๔ เมล็ด แต่ให้เป็นแถวห่างกันประมาณ ๑ เมตร ตักว่าวีสหว่าน การหว่านอาจทำให้เมล็ดเสียหายมาก เพราะเมื่อฝนตกจากถูกน้ำพัดพาไปหมด

ถ้าปลูกพืชคลุมได้สำเร็จ เจ้าของสวนยางจะไม่ต้องเดือดร้อน ปัญหาเกี่ยวกับวัชพืชจะหมดไปจนกระทั่งต้นยางโตเต็มที่ เพียงแต่คอยระวังไม่ให้พืชคลุมเลื้อยขึ้นต้นยางเท่านั้น จะทุนค่าแรงงานในการปราบวัชพืชที่ลดลงมาก ๆ ส่วนไม้ยืนต้นทุกชนิดควรใช้พืชคลุมกันให้มาก

กำหนดเวลาใส่ปุ๋ยผสมข้างต้นและจำนวนปุ๋ยที่ต้องใส่ให้แต่ละต้น

กำหนดเวลาใส่ปุ๋ย (อายุ)	ชนิดปุ๋ย	ต้นกล้าต้นติดตาทุกชนิด	ปลูกด้วยเมล็ด	การติดตามสวน
ในหลุมปลูก	ร็อคฟอสเฟต	๑/๒ กระป๋องนุหรี	๑/๒ กระป๋องนุหรี	-
๒ เดือน	สูตร ก.	-	๑/๒ กระป๋องนุหรี	-
๔ เดือน	สูตร ก.	๑/๒ กระป๋องนุหรี	-	๑/๒ กระป๋องนุหรี
๕ เดือน	สูตร ก.	-	๑/๒ กระป๋องนุหรี	-
๘ เดือน	สูตร ก.	๓/๔ กระป๋องนุหรี	๓/๔ กระป๋องนุหรี	๓/๔ กระป๋องนุหรี
๑๒ เดือน	สูตร ก.	๑ กระป๋องนุหรี	๑ กระป๋องนุหรี	๑ กระป๋องนุหรี
๑๘ เดือน	สูตร ก.	๑ กระป๋องนุหรี	๑ กระป๋องนุหรี	๑ กระป๋องนุหรี
๒๔ เดือน	สูตร ก.	๑๑/๒ กระป๋องนุหรี	๑๑/๒ กระป๋องนุหรี	๑๑/๒ กระป๋องนุหรี
๓๐ เดือน	สูตร ก.	๑๑/๒ กระป๋องนุหรี	๑๑/๒ กระป๋องนุหรี	๑๑/๒ กระป๋องนุหรี
๓๖ เดือน	สูตร ก.	๓ กระป๋องนุหรี	๓ กระป๋องนุหรี	๓ กระป๋องนุหรี
๔๘ เดือน	สูตร ข.	๔ กระป๋องนุหรี	๔ กระป๋องนุหรี	๔ กระป๋องนุหรี
๖๐ เดือน	สูตร ข.	๔ กระป๋องนุหรี	๔ กระป๋องนุหรี	๔ กระป๋องนุหรี
๗๒ เดือน	สูตร ข.	๔ กระป๋องนุหรี	๔ กระป๋องนุหรี	๔ กระป๋องนุหรี

(๑ กระป๋องนุหรี ใส่ปุ๋ยได้ประมาณ ๒๕๐ กรัม)

การปลูกพืชจำพวกไม้เลื้อยตระกูลถั่วคลุมดินเพื่อป้องกันวัชพืช ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการปราบวัชพืชตลอดเวลา ๔-๕ ปี จนถึงอายุที่จะกรีดเอาน้ำยางได้

สวนยางขนาดเล็กในระยะที่ต้นยางยังกรีดเอาน้ำยางไม่ได้ ชาวสวนจะปลูกพืชแซมที่ได้ผลเร็ว เช่น สับปะรด ผัก เพื่อหารายได้ โดยจะปลูกห่างจากแถวต้นยางไม่น้อยกว่า ๑.๕ เมตร

การให้ปุ๋ย

การให้ปุ๋ยถือว่าเป็นมาก เพื่อให้ต้นยางเล็กสมบูรณ์เต็มที่ จะได้แข็งแรงต่อสู้ศัตรูพืชและโรคอันอาจจะเกิดขึ้นที่ใบหรือที่รากได้ ถ้าต้นยางโตได้เร็ว ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาจะลดน้อยลง และจะกรีดยางทำรายได้เร็วขึ้น ปุ๋ยจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการปลูกต้นยางอย่างยิ่ง กำหนดเวลาที่ควรใส่ปุ๋ยและจำนวนปุ๋ยที่จะต้องใช้นั้น กองการยาง กรมวิชาการเกษตร กำลังทดลองอยู่หลายสูตร ส่วนสูตรที่กองการยาง แนะนำอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นสูตรของสถาบันวิจัยการยางมาเลเซีย แนะนำให้ใช้ไปพลางก่อนดังนี้

สูตรปุ๋ยผสมสำหรับสวนยางพารา

ชนิดปุ๋ย	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO
สูตรวิ ก.	๘.๘	๑๖.๒	๓.๐	๒.๑
สูตรวิ ข.	๑๓.๐	๘.๖	๗.๒	๒.๑
สูตรวิ ค.	๘.๔	๑๔.๔	๙.๔	๒.๑
สูตรวิ ง.	๑๐.๗	๑๐.๔		๒.๑
สูตรวิ จ.	๑๐.๕	๖.๘		๔.๑

ตามสูตรข้างต้น	
N	ต้องใช้ซัลเฟตอะมโมเนียม ๒๑%
P ₂ O ₅	ต้องใช้โรดคอปเฟต ๓๖%
K ₂ O	ต้องใช้โพแทสเซียมคลอไรด์ ๖๐%
MgO	ต้องใช้ดีเซลไฟต์ ๒๖%

นอกจากปุ๋ยตามสูตรข้างต้นนี้ ยังมีสูตรปุ๋ยเม็ดหรือปุ๋ยสำเร็จรูป สำหรับใช้กับต้นยางมีขายอยู่ในตลาดอีกบ้าง แต่ทางราชการยังมิได้ทดลองว่าจะดีเท่ากันน้อยเพียงใด ถ้าเป็นที่ดินทรายจัดให้ใช้สูตร ค. กับสูตร ง. แทน สูตร ก. และ ข. เมื่อต้นยางโตกรีดได้แล้วใช้สูตร จ. ต้นละ ๔ กระป๋อง/ปี สูตรของปุ๋ยข้างต้นนั้น ให้ทราบพอเป็นแนวเท่านั้น ไม่จำเป็นจะต้องใช้สูตรที่กล่าวมาแล้วเสมอไป เพราะที่ดินทุกแห่งไม่เหมือนกัน การให้ปุ๋ยจึงอาจจะเปลี่ยนแปลงเพิ่มหรือลดให้เหมาะสมกับดินได้

วิธีใส่ปุ๋ย

ถ้าเป็นปุ๋ยผสมตามสูตรข้างต้น ภายในสามปีแรก ใส่โดยวิธีหว่าน ภายในวงกลมใต้พุ่มใบของต้นยาง ถ้าต้นยางที่ปลูกไว้อายุ ๒-๔ เดือน วงกลมดังกล่าว ควรจะมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๔๐ เซนติเมตร เมื่อต้นยางโตมากยิ่งขึ้น ให้ใส่ปุ๋ยแผ่ขยายกว้างขึ้น และเมื่อต้นยางอายุ ๓ ปี ขนาบวงกลมที่หว่านปุ๋ยออกไปควรจะมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๑.๒ เมตร ปุ๋ยที่หว่านไปรอบ ๆ ต้นยางดังกล่าวนี้ อย่าให้ถูกใบหรือลำต้นและให้ใช้คราดหรือจอบสับเบา ๆ เพื่อให้ปุ๋ยคลุกปนกับหน้าดิน หากฝนตกลงมาจะได้ไม่ไหลไป ตรงที่จะใส่ปุ๋ย ต้องปราบวัชพืชหรือที่ชดภูมิให้หมดเสียก่อน สำหรับต้นยางที่มีอายุตั้งแต่ ๔ ปีขึ้นไป ให้ใส่ปุ๋ยโดยวิธีฝังในหลุม โดยให้จอบขุดรอบ ๆ โกล่ง ๆ แนวชายพุ่มของต้นยาง และอย่าให้ชิดโคนต้นยาง หรือจะหว่านไปตามชายพุ่มต้นยางก็ได้ การใส่ปุ๋ยสำเร็จก็ให้ใช้ทำนองเดียวกันกับใส่ปุ๋ยผสม

การตัดแต่งต้น

ต้นยางที่ดูแลง่ายแก่การกรีดยาง ต้องเป็นต้นยางที่มีลำต้นกลมและตรง และที่ลำต้นตั้งแต่โคนขึ้นไปจนถึงระยะสูงประมาณ ๒-๒.๕ เมตร ต้องไม่มีกิ่งหรือแผล หรือตาเป็นปมขนาดใหญ่ปรากฏอยู่เลย ฉะนั้น การตัดแต่งลำต้นจะต้องพยายามเอาใจใส่ กระทำในขณะที่ต้นยางยังเล็กอยู่ สำหรับต้นกล้า จะต้องระวังให้ลำต้นสูงชะลูดขึ้นโดยไม่มีกิ่งแยกออกไป คอยหมั่นตรวจดูแลตัดแขนงที่งอกใหม่ (ถ้ามี) ออกเสีย ส่วนต้นตัดตาจะต้องคอยตรวจดูในระยะ ๖ เดือนแรก อย่าให้มีแขนงแตกออกจากต้นต่อเดิมได้ ถ้ามีให้ใช้มีดคม ๆ ตัดออก และปล่อยให้แขนงที่เกิดจากตาที่ตัดไว้เจริญ เพียงแขนงเดียวเท่านั้น ในขั้นต่อไป จะต้องตรวจลำต้นให้ตั้งตรงขึ้นไปเฉพาะยอดเดียวเท่านั้น ถ้ามีกิ่งหรือแขนงงอกขึ้น จะต้องปลิดออกให้เหลือเพียงยอดเดียว ทั้งนี้จนกว่าจะมีลำต้นสูงพ้น ๒ เมตร ไปแล้ว

การใส่ปุ๋ยต้นยาง (ต้นยางอายุประมาณ ๔ ปี)

การตัดต้นเลวออก

โดยปกติการปลูกต้นยางซึ่งเกิดจากเมล็ด จะปลูกลงไว้ในระยะแรกไว้ละประมาณ ๘๐ ต้น ถ้าเป็นต้นตัดตาจะปลูกลดจำนวนลงเล็กน้อย เพียงไว้ละประมาณ ๓๐ ต้น ที่ปลูกไว้เป็นจำนวนมากเช่นนี้ เป็นการปลูกเพื่อเลือก เพื่อต้องการคัดเลือกเอาแต่เฉพาะต้นที่ดีจริง ๆ จึงมีต้นยางที่จะต้องตัดทิ้งเป็นจำนวนไว้ละประมาณ ๒๐-๓๐ ต้น บางคนเข้าใจผิดว่า ถ้ามีต้นยางมากต้นยิ่งจะได้น้ำยางมากขึ้น อาจเป็นความจริงสำหรับระยะแรก ๆ เท่านั้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับที่ดินที่เปิดป่าใหม่ ๆ แต่ต่อไปไม่นาน ต้นยางทุกต้นจะให้น้ำยางลดน้อยลง อาจกล่าวได้ว่า การกรีดยางจากไร่หนึ่งที่มีต้นยาง ๕๐ ต้น จะได้น้ำยางมากกว่า กับไร่ที่มีต้นยาง ๗๐ ต้น เมื่อเป็นดังนี้ ไร่ที่มีต้นยางกรีดยาง ๗๐ ต้น จะเสียแรงเสียเวลาในการกรีดยางเพิ่มขึ้นอีก ๒๐ ต้นเปล่า ๆ สวนยางที่ไม่ตัดต้นเลวออกตั้งแต่ต้นยางยังกรีดไม่ได้ จะทำให้ต้นยางแต่ละต้นเจริญเติบโตช้า ให้น้ำยางน้อยกว่าสวนยางที่ตัดต้นเลวออกตั้งแต่ต้นยังเล็ก และที่สำคัญที่สุด เปลือกที่กรีดแล้วจะงอกช้า และบางกว่าต้นยางในสวนที่ตัดต้นเลวออกอีกด้วย ทำให้การกรีดยางที่ ๒ ยากลำบากขึ้น ในการคัดเลือกต้นยางที่เลวออก ควรจะทำเป็น ๒ ระยะดังนี้ (๑) ก่อนที่ต้นยางจะโตได้ขนาดกรีด ถ้าเป็นต้นกล้ายางพันธุ์ดี จะต้องคัดเลือกเอาต้นยางที่เจริญเติบโตช้า แคร่แกรน สูงชะลูดที่เป็นโรคอกให้เหลือแต่ต้นที่สมบูรณ์ไว้กรีดไว้ละประมาณ ๕๕-๖๐ ต้น ถ้าเป็นต้นตัดตาให้ตัดออกให้เหลือเพียงไว้ละ ๕๕ ต้น ทั้งนี้ให้เริ่มทำการคัดเลือกตั้งแต่ต้นยางอายุ ๓ ปีขึ้นไป และการคัดเลือกควรทำพร้อมกันทั้งสวน (๒) เมื่อเริ่มกรีดยางแล้วให้ตัดเลือก โดยถือเอาการให้น้ำยางเป็นเกณฑ์ ต้นใดให้น้ำยางน้อยผิดปกติให้ตัดออก การตัดออกให้เริ่มทำเรื่อย ๆ ไปจนถึงปีกรีดปีที่ ๔ และในปีกรีดปีที่ ๕ นี้เอง ต้นยางในสวนไม่ว่าจะเป็นต้นที่เป็นต้นกล้า หรือเป็นต้นตัดตาจะต้องเหลือจำนวนต้นเพียงไว้ละ ๕๐ ต้น

ต้นยางตัดตาด้วยยางพันธุ์ดี อายุประมาณ ๑ ปี สามารถเจริญเติบโตดีมาก

การป้องกันดินถูกชะล้าง

ที่ดินที่โค่นไม้ใหญ่ลงแล้ว ทำให้ที่ดินถูกเปิดออกเป็นที่โล่งแจ้ง ไม่ได้มีการป้องกันจากแสงแดดหรือฝนอีกต่อไป ในเวลากลางวันจะร้อนจัด แดดเผาเอาความชื้นออกไปจากดิน พื้นดินซึ่งแต่เดิมมีสภาพโปร่ง เมื่อฝนตกลงมา น้ำฝนจะค่อย ๆ ไหลลงมาจากใบไม้ที่ปกคลุมอยู่ซึมเก็บไว้แล้วจะซึมต่อไปสู่พื้นดินชั้นล่าง เมื่อเป็นที่โล่งแจ้ง ฝนตกกระทบกับพื้นดินโดยตรง ดินจะแน่น และยวบตัวจนน้ำฝนซึมลงไปไต่ยาก น้ำฝนจึงไม่มีโอกาสที่จะซึมลงไปสู่พื้นดินชั้นล่างได้มากเหมือนแต่ก่อน น้ำที่เหลือก็จะไหลไปสู่อีกต่อไปอย่างรวดเร็ว และจะชะล้างดินและวัตถุที่เป็นอาหารของพืชไปด้วย ผิวดินใต้ต้นยางจะค่อย ๆ หมดไป รากต้นยางจะลอยอยู่เหนือพื้นดิน เมื่อดินใต้ถูกชะล้างอยู่นั้นเรื่อย ๆ จะทำให้ดินรวมกันไม่อยู่ และพังทลายลงได้ ต้นยางจะล้มลงไปด้วย จึงจำเป็นต้องหาวิธีป้องกันในเรื่องนี้ไว้เสียแต่ต้นมือ

วิธีที่จะช่วยป้องกันในเรื่องนี้ได้ มีดังนี้

- (๑) ในที่ลาดเอียง เช่น บนเนินหรือควน ควรกำจัดวัชพืชเท่าที่จำเป็นจริง ๆ เพื่อให้วัชพืชที่คลุมดินอยู่เดิมเจริญงอกงามและยึดดินไว้
- (๒) ถ้าเป็นพื้นที่ที่มีความลาดเอียงไม่มากนัก และมีวัชพืชอยู่ไม่มากเกินไป ควรทำลายวัชพืชที่มีอยู่เสียก่อน แล้วปลูกพืชคลุมดินโดยเร็ว และควรทำคูและคันขวางดักไว้เป็นระยะ ๆ เพื่อมิให้น้ำที่ไหลลงมาไหลลงไปยังที่ต่ำไต่เร็วเกินไป วิธีนี้จะช่วยให้น้ำที่ซังไว้เป็นระยะ ๆ ได้มีโอกาสซึมลงไปสู่ส่วนลึกของดินชั้นล่างได้
- (๓) ถ้าเป็นพื้นที่ค่อนข้างชัน ควรทำขานดินเป็นขั้น ๆ แต่ละขั้นให้มีความกว้างประมาณ ๑.๕ - ๒ เมตร และให้ลาดเอียงเข้าไปทางตัวเนินหรือควน ที่ขอบด้านนอกควรพูนดินให้สูงเป็นคันเดี่ยว ๆ กันน้ำไม่ให้ไหลชะลงทางด้านนอก เป็นการบังคับน้ำให้ซึมลงทางด้านใน
- (๔) จัดทำทางระบายน้ำ เมื่อเตรียมดินก่อนจะปลูกต้นยาง ควรจะรูดทางโล่ง ทางไต่ต่ำ ให้ทำทางระบายให้น้ำไหลไปสู่อีกต่ำ ตรงที่ลุ่มจะต้องระวังอย่าให้น้ำซังแช่ต้นยางไว้นาน ๆ อาจทำให้ต้นยางตายได้ ทางน้ำควรระมัดระวังเป็นพิเศษ ให้น้ำไหลไปได้สะดวก ทางระบายน้ำที่กล่าวนี้ มิใช่จะพาดระบายน้ำให้พ้นจากสวนยางโดยเร็ว ควรจะพิจารณาหาทางให้น้ำซึมลงไปในใต้พื้นดินให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และไม่ควรจะให้ น้ำซังเป็นแห่ง ๆ จะทำให้เป็นที่เพาะยุง ซึ่งอาจจะนำเชื้อเข้ามาเลยมาให้ได้

การป้องกันโรคและศัตรูของต้นยาง

โรคที่อาจเกิดแก่ต้นยางนั้นมีอยู่หลายอย่าง และในอายุต่าง ๆ กัน อาจเกิดได้ทั้งที่ใบ กิ่ง ลำต้น และราก โรคส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อราชนิดต่าง ๆ และสัตว์อีกหลายชนิดที่เป็นศัตรูของต้นยาง คือ

(๑) **โรครากขาว (white root disease)** เกิดที่รากเนื่องจากรา ไรกีโดพอร์รัส ลิกนอสัส (*Rigidoporus lignosus*) ถ้าขุดจะเห็นเป็นเส้นขาวเกาะอยู่ตามราก ทำให้รากเน่า และต่อไปอาจทำให้ต้นยางตายได้ ราชนิดนี้คล้ายกับราสีข้าว ซึ่งขึ้นอยู่ตามต้นไม้ฟูทั่วไป มีขี้ที่แตกต่างกัน คือ ราชนิดหลังตั้งออกได้ง่าย ส่วนราโรครากขาวติดแน่นอยู่กับรากและแทรกตัวเข้าไปในรากด้วย

(๒) **โรครากแดง (red root disease)** เกิดที่รากเนื่องจากรา กานิเดอรัม ซูโดเฟอร์เรียม (*Ganoderma pseudoferreum*) ตรงที่เกิดโรครวมและสีแดง

(๓) **โรครากเหลือง (brown root disease)** เกิดจากรา เฟลลินัส น็อกซีอัส (*Phellinus noxius*) มีลักษณะคล้ายโรครากขาว ผิดแต่สีเป็นสีน้ำตาล และเมื่อเกาะอยู่นานเข้าสีจะกลายเป็นสีดำ

โรครากทั้ง ๓ ชนิดนี้ โรครากขาวเป็นอันตรายมากที่สุด เพราะโรครากขาวเจริญและระบาดไปเร็วมาก ถ้าเกิดแก่ต้นที่ยังเล็กอยู่ให้เอารากและส่วนอื่น ๆ ที่เป็นโรคเผาทำลายให้หมด

(๔) **โรคใบยางเป็นรูใหม่ (bird's eye spot)** เกิดจากรา เฮลมินโทสปอร์เรียม ฮีเวีย (*Helminthosporium heveae*) มักเกิดขึ้นทั่วไปกับใบอ่อนของต้นยางอ่อนอายุไม่เกิน ๒ ปี โรคชนิดนี้สังเกตได้จากใบ ซึ่งปรากฏเป็นรูเล็กขนาด ๒-๓ มิลลิเมตร ขอบรูมีสีไหม ๆ ไม่มีอันตรายถึงกับทำให้ต้นยางตาย แต่อาจทำให้ต้นอ่อนแอและไม่เจริญเติบโตต่อไป การกำจัดควรใช้ยาฆ่าเชื้อราฟันใบทั้งข้างล่างข้างบน หรือจะใช้ยาผสมบอร์โดซ์ก็ได้

(๕) **โรคยอดหรือแขนงตาย** โรคนี้อาจเกิดจากราคอลลิทอร์ทริคัม กลอสสปอร์เรียม (*Colletotrichum gleosporium*) ทำให้ยอดหรือแขนงที่แตกใหม่ ๆ แห่ง และจะเห็นเชื้อราขึ้นอยู่บริเวณนั้น มักจะเกิดแก่ต้นยางเล็ก ๆ อายุ ๑-๒ ปี เมื่อพบโรคนี้อาจตัดยอดที่เป็นโรคออกเผาไฟเสีย

(๖) **โรคใบร่วง** โรคนี้อาจเกิดจากเชื้อราเช่นกัน มีเชื้อราที่ทำให้ใบร่วงอยู่ ๒-๓ ชนิด เช่น โรคาเพาเดอริ มิลด์ว (powdery mildew) เกิดจากราโออิดีเดียม ฮีเวีย (*Oidium heveae*) และโรคไฟทอปทอรา (*phytophthora*) เกิดจากราไฟทอปทอรา (*phytophthora spp.*) ชนิดที่ร้ายแรง คือ ชนิดไฟทอปทอรา ซึ่งทำให้ทั้งใบและก้านใบร่วงด้วยโรคไฟทอปทอรา ถ้าระบาดมากจะทำให้เกิดโรคเส้นดำ (black stripe) ที่รอยกรีดและโรคเปลือกลำต้นเน่า (stem canker) อีกด้วย

ถ้าปรากฏว่า ต้นยางขนาดต่าง ๆ มีอาการผิดปกติ เช่น ยอดแห้ง ใบเหี่ยวร่วงหล่นหรือไหม้เป็นรู หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของต้นยางแห้ง เน่า ฯลฯ ควรจะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ เพื่อจะได้มาตรวจและทำลายมิให้ขยายตัวต่อไป

(๗) **โรคสีชมพู (pink disease)** เกิดที่กิ่ง ก้านหรือที่คาคบ ซึ่งเก็บน้ำหรือความชื้นได้มาก โรคนี้อาจเกิดจากราคอร์ทิกัม ซาลโมนิโคโลร์ (*Corticium salmonicolor*) ทำให้เปลือกที่กิ่ง กิ่งก้าน หรือที่คาคบเน่า และทำให้ส่วนที่เลื้อยออกไปทางปลายกิ่งตายได้

(๘) **โรคเปลือกเน่า (mouldy rot)** เกิดจากรา เซอราโทซิสทีส ฟิมบริเอทา (*Ceratocystis fimbriata*) มักจะเกิดที่รอยกรีด ทำให้หน่อยางหรือรอยกรีดเน่า และกรีดไม้ได้อีกต่อไป

โรคต่าง ๆ ที่เกิดจากเชื้อรานี้ ในปัจจุบันนี้มียาที่จะรักษาได้ผลดีอยู่หลายชนิด ฉะนั้น ถ้าเห็นต้นยางมีอาการผิดปกติเมื่อใด ควรจัดการรักษาเสียโดยเร็ว อย่าปล่อยให้แพร่เชื้อต่อไป

(๙) **ปลวก** เป็นสัตว์ที่ทำลายต้นยาง ทั้งต้นเล็กและต้นใหญ่ มีอยู่หลายชนิด แต่มีบางชนิดเท่านั้นที่ทำอันตรายแก่ต้นยาง ถ้าปรากฏว่ามีอยู่ในสวนยาง ควรกำจัดให้หมดไป มียากำจัดปลวกที่ให้ผลดีจำหน่ายอยู่ทั่วไปแล้วหลายชนิด

ต้นยางที่เสียหายอยู่เป็นประจำนี้ มีสาเหตุมาจากโรคหรือแมลงทั้งหมด แต่เนื่องจากคนกรีดยางที่กรีดโดยไม่ระมัดระวังเกือบทั้งหมด การกรีดยางโดยไม่ระมัดระวังนี้ ได้ทำความเสียหายแก่ต้นยางมากที่สุด บางรายกรีดไม่ถึง ๑๐ ปี ต้นยางก็เสียหายจนไม่มีเปลือกติดกรีดเสียแล้ว ขณะนี้มีสวนยางที่ได้รับการรักษา เนื่องจากกรีดไม่ถูกต้องเป็นจำนวนกว่า ๓ ล้านไร่ หรือประมาณ ๗๐-๘๐% ของต้นยางที่กรีดได้ทั้งหมด ทำให้ได้ยางลดน้อยลงกว่าที่ควรจะได้ไปมาก เจ้าของสวนยางควรระมัดระวังอย่ากรีดให้เสียหายจะได้ยางมากอยู่เสมอ

ต้นยางเป็นโรคราสีชมพูที่ง่ามกิ่ง ถ้าเป็นหลายแห่งอาจทำให้ต้นยางตายได้

ที่มา :

http://guru.sanook.com/search/knowledge_search.php?q=%A1%D2%C3%BB%E9%CD%A7%A1%D1%B9%E2%C3%A4%E1%C5%D0%C8%D1%B5%C3%D9%A2%CD%A7%B5%E9%B9%C2%D2%A7&select=1

เจ้าของบทความ : นายรัตน์ เพชรจันทร์